

Kostivere põhikoolis kõlas barokkmuusika

Eesti Vabariigi 82. aastapäeva puhul tegi Jõelähtme vallavalitsus Kostivere kooliperele suursuguse kingituse – esines ansambel «Tallinna Barokksolistid». Nii lapsed kui pedagoogid said kuulda, kuidas kõlavad barokkviulid, mille peal ei ole mitte metall, vaid sool-keeled.

SILJA TRISBERG
muusikaõpetaja

Mõiste «barokk» tähistab kunsti- ja muusikastiili XVI sajandi lõpust kuni XVIII sajandi keskpaigani. Kõigil kuulajail avanes suurepärane võimalus läbi helimaailma minna ajas 300-400 aastat tagasi, aega, mil pidulik kontsertmuusika kõlas õukondades ja kirikutes.

Muusikaline matk viis meid esmalt Itaaliasse, maale, kus tekkis muusikaline barokkstiil. Kõlas Arcangelo Corelli sonaat barokktrompetile ja kahele viiulile. Edasi juhatati meid Prantsusmaale, kus kuningakojas oli väga moes õukonnaballett. On teada, et noor kuningas Louis IV, keda tunneme ajaloos ka «Päikesekuningana», osales tantsijana õukonnaballeti etendustel. Prantsuse muusika näitena kuulsime J.B.Boismortieri kontserti barokktshellole ja kahele viiulile.

Barokiajastu suurim inglise helilooja oli Henry Purcell. Ta oli õukonnamuusiku poeg ja laulis juba poisikesena kuninglikus kapellis. Inglise muusikateatri omapäraseks vormiks olid õukondlikud maskietendused. Igasse õukonda kuulusid ilmtingimata õukonnanarrid, kelle ülesandeks oli kõigi tuju lõbusaks muuta.

Laste lemmiklooks kujunes naljaka tämbriiga pillil nimega krummhorn (otsetõlkes «kõver sarv») kõlanud tantsuline nn. Narrimuusika. Pillilugu pani algklasside õpilased rõõmsalt peaaegu et tantsima ja naerma.

Käisime ka hilisbaroki suurmeisterite – J.S.Bachi ja G.F.Händeli sünnimaal – Saksamaal.

Hansalinnade suursugustes kirikutes kõlas orelimuusika, õukondades aga mängiti sellist

klahvpilli nagu klavessiin. Kontserdil kuulsime, kuidas kõlab ehtne barokk-klavessiin. Saime teada, et heli tekib sellises pillis, kui linnusulgedest ülipeened nakitsad tõmbavad klahvide vajutamisel pilli sees olevaid keeli.

Paljudel meist on kõrvus veel helisemas soprani kõrge ja kaunis hää! ning meelde tulevad taevasinised lilled – kannikesed, mille ilust on laulu loonud Itaalia helilooja Giulio Caccini.

Lisaks sellele, et kõik meile esinenud muusikud on väga head pillimehed, oli kontsert hästi pro-

fessionaalselt ja lastesõbralikult üles ehitatud. Esinejad respektierisid publikut, kes neid kuulas ja lastepoolne suhe muusikasse oli vahetu.

XVII sajandi suurimaid filosoofe René Descartes'ilt pärineb barokiajastu esteetikale väga iseloomulik määratlus: «Helide eesmärk on rõõmu valmistada ning kutsuda meis esile erinevaid tundeliigutusi.»

Arvan, et see taotlus toimus suurepäraselt ka Kostivere koolis kõlanud barokkmuusika kuulamisel.